

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Aarhus
J.nr. MST-1270-00726
Ref. Chell/Anaje
Dato 20. juni 2012

MILJØGODKENDELSE

For:

Daka Amba, Kronjydevej 8, 8960 Randers SØ

Matrikel nr.: 2a og 2u, Ladegårde, Essenbæk
CVR-nummer: 45613410
P-nummer: 1003084713
Listepunkt nummer: F103 Fiskemelsfabrikker og kødfoderfabrikker (destruktionsanstalter)

Godkendelsen omfatter:

Tilladelse til weekenddrift i sommerhalvåret samt vilkår om udvidet egenkontrol.

Godkendt af:

Christina Ellegaard
Funktionsleder
72544398
chell@mst.dk

Ann-Kathrine Aggerholm Jensen
Biolog
7254377
anaje@mst.dk

Godkendelsen er gældende fra 30. juni 2012
Annonceres den 20. juni 2012
Klagefristen udløber den 18. juli 2012
Søgsmålsfristen udløber den 20. december 2012

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING	3
2. AFGØRELSE OG VILKÅR	4
2.1 Vilkår for miljøgodkendelsen	4
Generelle forhold	4
Indretning og drift	5
3. VURDERING OG BEMÆRKNINGER.....	8
3.1 Begrundelse for afgørelse.....	8
3.2 Miljøteknisk vurdering.....	9
3.2.1 Lugt	9
3.2.2 Vurdering af effekten af weekenddrift	11
3.2.3 Tiltag til forbedring af råvarekvalitet.....	13
3.2.4 Tiltag til reduktion af lugten	14
3.2.5 Opfølgning på klager	16
3.2.6 Indberetning/rapportering	16
3.3 Udtalelser/hørings svar.....	16
3.3.1 Udtalelse fra andre myndigheder.....	16
3.3.2 Udtalelse fra borgere mv.....	17
3.3.2 Udtalelse fra virksomheden	17
4. FORHOLDET TIL LOVEN	18
4.1 Lovgrundlag.....	18
4.1.1 Miljøgodkendelsen	18
4.1.2 Listepunkt	18
4.1.5 VVM-bekendtgørelsen	18
4.2 Øvrige afgørelser	18
4.3 Tilsyn med virksomheden	18
4.4 Offentliggørelse og klagevejledning	19
Søgsmål	20
4.5 Liste over modtagere af kopi af afgørelsen.....	20
5. BILAG.....	21
Bilag A: Ansøgning om miljøgodkendelse/miljøteknisk beskrivelse ..	21
Bilag B: Lovgrundlag - Referenceliste.....	24
Bilag C: Liste over sagens akter	24

1. INDLEDNING

Daka Bioindustries Randers er beliggende mellem Assentoft og Romalt øst for Randers by, syd for Randers Fjord.

Virksomheden producerer kød- og benmel samt fedt ud fra animalske biprodukter (fortrinsvis døde dyr og slagteriaffald). Virksomheden er etableret på stedet i 1938.

I virksomhedens samlede miljøgodkendelse af 29. juni 2004 er der stillet vilkår for virksomhedens tilladte driftstid. Virksomheden har tilladelse til permanent weekenddrift i vinterhalvåret og har haft flere midlertidige tilladelser til også at producere i weekenderne i sommerhalvåret. Den seneste tilladelse til weekenddrift i sommerhalvåret udløber 29. juni 2012.

Daka Bioindustries får med denne godkendelse tilladelse til weekenddrift i sommerhalvåret, med undtagelse af specifikke helligdage om foråret.

Miljøstyrelsen vurderer, at weekenddrift i sommerhalvåret kan ske uden væsentlige gener for omgivelserne.

Godkendelsen gives blandt andet under forudsætning af, at Daka planlægger indsamlingen af råvarerne således, at weekenddrift minimeres, dog under hensyntagen til at råvarerne skal oparbejdes hurtigst muligt, hvis de ikke er nedkølede.

Samtidig med godkendelsen er der stillet vilkår til virksomhedens egenkontrol, som skal sikre, at virksomheden fortsat arbejder målrettet på at lokalisere mulige lugtkilder og minimere dem.

Der ændres ikke på den mængde råvarer virksomheden må modtage og forarbejde hver uge. Virksomhedens støjbidrag i omgivelserne og udledningen af spildevand til Randers Fjord vil ligeledes være uændret.

2. AFGØRELSE OG VILKÅR

På grundlag af oplysningerne i bilag A og afsnit 3, ansøgning om miljøgodkendelse, godkender Miljøstyrelsen hermed weekenddrift i sommerhalvåret på Daka Randers.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 33, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven.

Godkendelsen gives som et tillæg til virksomhedens miljøgodkendelse af 29. juni 2004.

Godkendelsens vilkår B1 erstatter vilkår C2 i godkendelse af 29. juni 2004 med efterfølgende ændringer i medfør af virksomhedens miljøgodkendelse af 11. oktober 2011. Vilkårsændringen vedrører udelukkende driftstiden i perioden 1. april – 30. september.

Øvrige miljøgodkendelser

Ud over denne godkendelse gælder følgende godkendelser/påbud fortsat:

11/10/2011	Tilladelse til modtagelse og forarbejdning af op til 12.000 ton råvarer om ugen i vinterhalvåret
01/02/2010	Ændring af egenkontrolvilkår for lugt
31/10/2006	Øget råvaremængde i vinterhalvåret
24/10/2006	Ændring af egenkontrol med luftforurening fra kedelcentral
23/12/2005	Fortsat anvendelse af animalsk fedt som brændsel
29/06/2004	Miljøgodkendelse af hele virksomheden

Godkendelsen gives på følgende vilkår:

2.1 Vilkår for miljøgodkendelsen

Generelle forhold

- A1 Godkendelsen bortfalder, hvis driften ikke er startet inden 2 år fra godkendelsens dato.
- A2 Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på virksomheden. Driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens indhold.

Indretning og drift

B1 I perioden 1. oktober – 31. marts:

Virksomheden må modtage op til 12.000 ton råvarer pr. uge. I veterinære force majeure situationer, dvs. situationer, hvor der foretages nedslagning af besætninger for at hindre spredning af sygdomme, må modtages den råvaremængde, som kan forarbejdes på ugebasis.

Der må modtages og forarbejdes råvarer i fuld døgndrift alle ugens dage.

1. april – 30. september:

Virksomheden må modtage op til 7.500 tons råvarer pr. uge.

Der må forarbejdes råvarer i fuld døgndrift alle ugens dage, med undtagelse af følgende perioder: Langfredag kl. 07-23, lørdag efter Langfredag fra kl. 15 til 2. påskedag kl. 23; Store bededag kl. 07–23, lørdag efter Store bededag fra kl. 15 til søndag kl. 23; samt pinsedag kl. 07 til 2. pinsedag kl. 23.

Endvidere gælder at i perioden 1. april – 30. september skal produktion i weekender (fra lørdag morgen kl. 7 til søndag aften kl. 23) straks indstilles:

- såfremt lugtforbrændingsanlægget ikke er i normal effektiv drift
- ved andre driftsforstyrrelser, som vurderes at kunne påvirke lugtemissionen fra virksomheden i negativ retning

Lugt

Egenkontrolvilkår til vurdering af virksomhedens lugtbidrag i omgivelserne

- C1 Temperaturen i afkastet fra lugtforbrændingsanlægget skal måles kontinuert.
- C2 Der skal analyseres for ammoniak, mercaptaner og svovlbrinte i de luftprøver, der udtages til lugtanalyserne.
- C3 FFA skal som minimum måles dagligt i det animalske fedt.
- C4 De væsentligste funktioner på biofilteret (Biofilter 2500) og lugtforbrændingsanlægget (ReThermen) skal være overvåget 24 timer i døgnet. Ved uregelmæssigheder skal miljøvagten alarmes via en alarmtelefon.
- C5 Virksomheden skal føre log over driftsforhold, der observeres under den daglige gang på virksomheden, og som vurderes at kunne med-

føre forøget lugt fra virksomheden. Observationer registreres og journalen skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

Behandling af klager

- C6 Virksomheden skal opretholde en døgnbemandet miljøvagt-/klagetelefon. Nummeret til klagetelefonen skal være offentligt tilgængeligt via virksomhedens hjemmeside (som pt. er 23309898). Miljømedarbejdere, der besvarer telefonen, skal være opdaterede om lugtrensaneanlæggenes drift.
- C7 Ved henvendelser vedr. lugtgener enten direkte via klagetelefon eller via tilsynsmyndigheden skal virksomheden:
- så vidt muligt kontakte klager med henblik på at aftale et besøg, hvor lugtstyrke og -karakter vurderes, alternativt bede klager om at vurdere lugtstyrke og -karakter
 - undersøge lugten i omgivelserne og vurdere om der er tale om diffus lugt, lugt fra afkastene eller om lugten ikke kan henføres til virksomheden
 - forsøge at lokalisere kilden til lugten
 - orientere tilsynsmyndigheden
 - indskrive observationer i klagejournal

Indberetning/rapportering

- D1 Sammen med den månedlige statusrapport fremsendes en opdateret klagejournal, såfremt der er indkommet klager i den forgangne måned. Klagejournalen skal indeholde følgende oplysninger:
- klagers navn og adresse
 - klagetidspunkt (dato, tid, ugedag)
 - vindretning og styrke
 - lugtens karakter og styrke
 - resultater af lugtrundering
 - opfølgning på klagen
 - modtager af klagen (Daka eller tilsynsmyndigheden)
- D2 Virksomheden skal føre elektronisk journal over:
- hvornår de to fabrikker er i drift
 - status for råvarelagrene (mængden af råvarer) i hver af de to fabrikker hver morgen kl. 7
- Journalen skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.
- D3 Virksomheden skal føre en elektronisk journal over indtransporter til virksomheden. Journalen skal indeholde følgende oplysninger:
- tidspunkt for registrering/ankomst af lastbil
 - type råvare
 - råvaremængden
 - ruteplan, oplysninger om hvor råvaren stammer fra
- Journalen skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

- D4 Inden 1. oktober skal virksomheden hvert år fremsende en redegørelse for driften i den forgangne sommer, eventuelle driftsforstyrrelser og sammenhæng med tidspunkt for modtagelse af klager.

3. VURDERING OG BEMÆRKNINGER

3.1 Begrundelse for afgørelse

Daka Randers har med ansøgning af 24. februar 2011 (bilag A) søgt om tilladelse til permanent weekenddrift i sommerhalvåret.

Daka skriver i sin ansøgning af 24. februar 2012 om erfaringerne fra sommeren 2011:

"Generelt har vi i sommeren 2011 udnyttet godkendelsen ved i videre udstrækning end i tidligere år at have planlagt bemanding i weekenderne, således at siloerne kunne køres tomme for råvarer. Typisk har dette medført drift til lørdag aften eller søndag morgen. Renkøringen har skånet fabrikken fra opstart med dårlige råvarer, hvilket om sommeren potentielt kan give en vanskelig opstart og driftsproblemer langt hen i ugen."

Daka Randers har haft helt eller delvis tilladelse til weekenddrift i sommerhalvåret af flere omgange. Senest fik virksomheden i 2009 en tre-årig tilladelse til fuld weekenddrift i sommerhalvåret. Tilladelsen udløber 29. juni 2012. Tilladelsen blev tidsbegrænset fordi myndigheden fandt det nødvendigt at indhente yderligere erfaringer med ordningen før den blev gjort permanent.

Miljøstyrelsen vurderer, at de seneste års drift med mulighed for weekenddrift i sommerhalvåret ikke har medført væsentlige gener for omgivelserne. Der er i somrene 2009, 2010 og 2011 modtaget tilsammen 3 klager over lugt i weekender. Miljøstyrelsen vurderer endvidere, at det er overvejende sandsynligt, at muligheden for at tømme råvarelageret hen over weekenden og dermed undgå at starte op med halvfordærvede råvarer mandag morgen har medført en reduktion i lugtemissionen fra virksomheden i disse situationer. Daka oplever en betydelig forbedring af mulighederne for at planlægge arbejdet og en mere sikker drift som følge af forbedrede råvarer. Det er på denne baggrund valgt at gøre virksomhedens mulighed for drift i weekenderne i sommerhalvåret permanent.

Perioder med flere sammenfaldende klager har i 2009, 2010 og 2011 i flere tilfælde kunnet relateres direkte til fejlfunktioner ved virksomhedens lugtforbrændingsanlæg, som behandler de mest lugtende luftstrømme fra produktionen. Fejl som intet har at gøre med weekenddrift.

Virksomheden skal overholde det til enhver tid gældende lugtvilkår (pt. vilkår H1 i miljøgodkendelse af 29. juni 2004). Overskridelser af lugtvilkåret vil blive betragtet som en væsentlig miljøpåvirkning og kan medføre, at tilladelsen til weekenddrift inddrages.

Der er i godkendelsen stillet en række vilkår, som skal sikre, at Daka følger op på henvendelser vedr. lugtgener og søger kilderne til generne fundet.

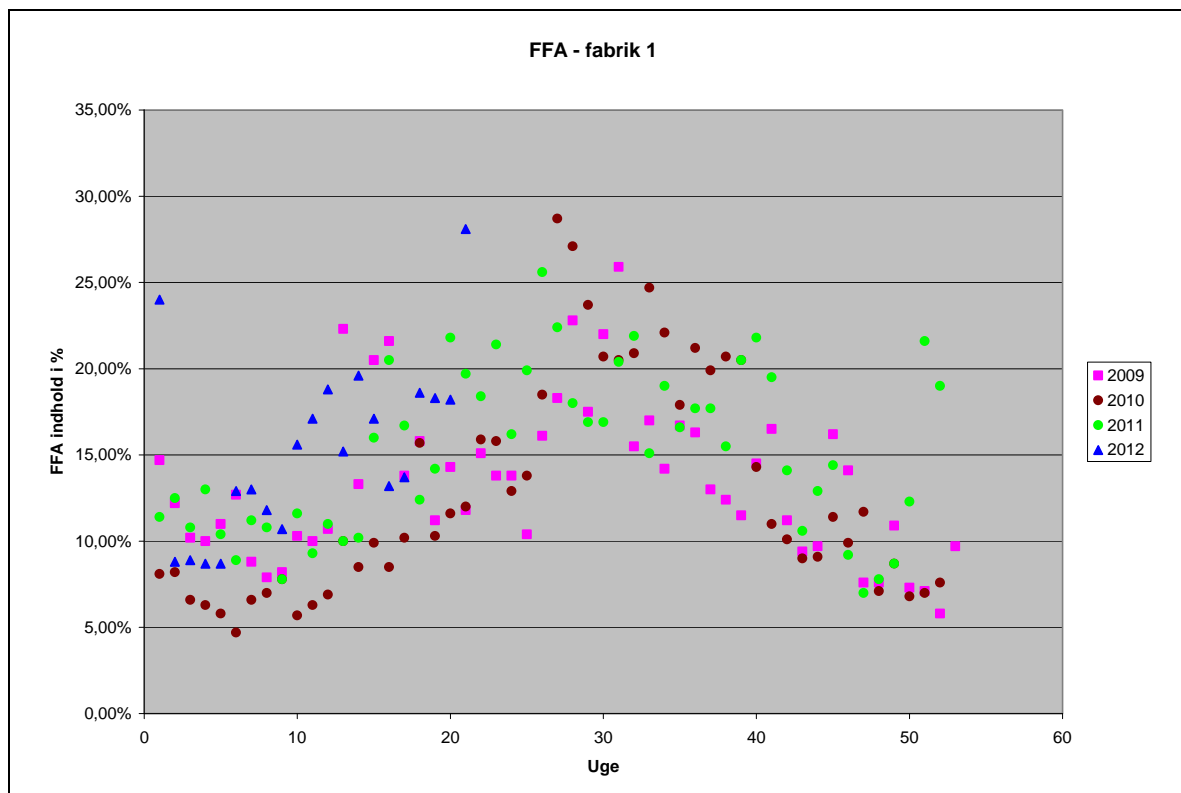
3.2 Miljøteknisk vurdering

3.2.1 Lugt

Dakas største miljøproblem er udsendelse af lugt til omgivelserne.

Lugtemissionen fra virksomhedens processer afhænger blandt andet af råvarernes tilstand. Når råvarerne går i forrådnelse dannes frie fedtsyrer (FFA). Om sommeren sker forrådnelsen hurtigt pga. af høje lufttemperaturer. Med drift i weekenderne kan det sikres, at råvarer ikke ligger weekenden over med deraf følgende forringelse af råvarekvaliteten og vanskelige driftsforhold.

Daka gennemfører rutinemæssigt målinger af FFA i det animalske fedt, der udvindes af råvarerne. Målingerne viser, at indholdet af FFA stiger om sommeren, fordi forrådnelsen af råvarerne fremskyndes ved høje lufttemperaturer, se nedenstående figur.

Figur 1 Indholdet af frie fedtsyrer [ppm] i produceret fedt fra fabrik RA1 i perioden 2009-2012.

På grund af store problemer med lugt fra virksomheden etablerede Daka i 1999 et lugtforbrændingsanlæg (ReTherm) og i 2001 blev flere kilder tilsluttet til anlægget. I 2002 blev lugtforbrændingsanlægget flyttet, så afkastet kunne ske gennem en 90 m høj skorsten i stedet for den hidtidige 68 m høje skorsten. På grund af flere overskridelser af virksomhedens lugtvilkår i 2002 og 2003 blev yderligere tiltag sat i værk herunder sikring af reservedelslager og mulighed for at føre luften fra ReThermen til Biofilter 2500 ved kortvarige

nedbrud. Samlet resulterede tiltagene i en reduktion af lugten fra virksomheden. Daka arbejder fortsat på at forbedre lugtforholdene omkring virksomheden gennem forbedring af råvarekvaliteten og lugtrensningen. De seneste tiltag er beskrevet i afsnit 3.2.3 og 3.2.4.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning om begrænsning af lugt er grænsen for, hvor meget en virksomhed må lugte ved nærmeste boliger: 5-10 LE/m³ (lugtenheder). 1 LE/m³ svarer til, at halvdelen af de personer, der udsættes for en lugt, kan opfatte lugten. Daka har et vilkår om, at de ikke må lugte mere end 5 LE/m³ ved de nærmeste boliger. Det betyder, at der i perioder må forekomme mærkbar lugt ved boliger.

Hvert år modtager Miljøcenter Århus og Daka klager over lugtgener fra fabriken. Tabellen herunder viser antallet af naboklager i perioden 2000-2011. Overvægten af klagerne forekommer i sommerperioden. Der er modtaget i alt 3 klager over lugt i weekenderne i perioden 2009-2011. I 2007 og 2008 blev der modtaget henholdsvis 3 og 2 klager i weekender. Man skal selvfølgelig være varsom med at lave en entydig kobling mellem dato for klage og dato for de oplevede gener. Miljøstyrelsen vurderer dog, at de fleste klager falder mens generne opleves og, at der er en konsekvent opfølgning og registrering af klagerne med angivelse af tidspunkt for de oplevede gener.

År	Antal naboklager total for året	Antal klager i perioden 1. april – 30. september	Antal klager i weekenden i sommerhalvåret
2000	145	130	ingen weekenddrift
2001	119	99	ingen weekenddrift
2002	65	56	ingen weekenddrift
2003	84	75	ingen weekenddrift
2004	32	24	ingen weekenddrift
2005	39	35	ingen weekenddrift
2006	49	49	ingen weekenddrift
2007	85	79	3
2008	39	24	2
2009	30	29	1
2010	41	34	1
2011	52	50	1

Siden 2003 har Daka haft to tidsbegrænsede tilladelser til lørdagsdrift indtil kl, 15, i hhv. 2004 og 2007-2008. I 2004 udnyttede Daka ikke deres tilladelse. I 2007 var den begrænsede tilladelse ikke tilstrækkelig til at undgå, at råvarer lå weekenden over. I april 2007 nedbrændte Danish Crowns slagteri i Blans og en del af slagtingerne blev i stedet gennemført i weekenderne på de øvrige Danish Crown slagterier med deraf følgende større mængder slagteriaffald i weekenderne.

I Miljøklagenævnets afgørelse fra 20. februar 2008 vedr. weekenddrift i 2007-2008 begrundes afgørelsen således: "På baggrund af indlæggene i sagen vurderer nævnet, at weekenddrift vil kunne vise sig at være en fordel ved virksomhedens tilrettelæggelse af driften og dermed øge virksomhedens muligheder for at begrænse lugtgenerne. Samtidig finder nævnet, at

forløbet af weekenddriften efter en periode bør evalueres af virksomheden som krævet, og at godkendelsen derfor bør tidsbegrænses.”

I 2009 fik Daka tilladelse til fuld weekenddrift i en tre-årig periode. Med de sidste års erfaringer med weekenddrift finder Miljøstyrelsen, at der er et tilstrækkeligt grundlag til at træffe beslutning om tilladelse til permanent weekenddrift i sommerhalvåret.

3.2.2 Vurdering af effekten af weekenddrift

I foråret 2008 blev der igangsat et projekt, der skulle hjælpe til at danne grundlag for at vurdere årsagerne til det fortsat relativt høje antal klager over lugt og mulighederne for at nedbringe lugten fra fabrikken. Projektet omfattede dels et intensivt måleprogram og dels en mere målrettet opfølgning, når der blev klaget over lugtgener.

På baggrund af målingerne i sommeren 2008 og øvrige indsamlede data (antallet af indtransporter, antal afblæsninger fra sterilisatorer, målinger af TOC, klagetidspunkter) blev der lavet analyser, der skulle belyse hvorvidt særlige driftsforhold kunne have givet anledning til lugtgener i omgivelserne. Hovedkonklusionerne af analyserne, som blev udført af Force Technology (notat af 22. januar 2009, Force sagsnr. 108-26060):

Generelt ses det, at det er vanskeligt at finde en entydig sammenhæng mellem aktiviteter og klager i de perioder, hvor klagerne er registreret, og hvor meteorologien indikerer, at en lugtpåvirkning kan komme fra Daka Bioindustries.

Afblæsninger forekommer dagligt på det niveau, som de er registreret i tabel 1. Det gennemsnitlige niveau er normalt i størrelsesordenen 3 afblæsninger fra sterilisatorer pr. time.

I perioder er der registreret indtransporter, der tilfører i størrelsesordenen 5.000 t råvarer i løbet af en uge. Dette niveau er ikke forskelligt fra indtransporter på andre årstider, men der kan være forskelle i hvor mange indtransporter, der forekommer inden for en given periode og desuden af råvaretypen og -kvaliteten.

På flere af klagetidspunkterne er der tale om et lavere aktivitetsniveau, end der i øvrigt ofte forekommer under normal drift. Dog udelukker det naturligvis ikke, at der kan være andre sandsynlige årsager til klagen.

For at kunne anvende de modtagne relevante klager til at iværksætte afhjælpende foranstaltninger er det nødvendigt med en nærmere karakterisering af lugten, så det er lettere at spore den potentielle kilde.

Der kunne på baggrund af ovenstående data og analyser ikke drages nogen entydig konklusion om, i hvilket omfang weekenddrift i sommerhalvåret 2008 havde reduceret de samlede lugtgener fra virksomheden. Andre forhold herunder effektiviteten og stabiliteten af lugtrensaneanlæggene og variationer i fremherskende vindretning har også væsentlig betydning.

I virksomhedens miljøgodkendelse fra 16. maj 2009 af weekenddrift i sommerhalvåret, er der stillet vilkår om, at Daka hvert år i oktober måned skal udarbejde en redegørelse, der beskriver effekten af weekenddrift på lugtemissionen fra virksomheden. Fælles for dem er, at Daka beskriver hvordan weekenddrift har resulteret i at råvarer ikke længere ligger weekenden over, hvorved det undgås at virksomheden skal starte op med dårlige råvarer med deraf følgende driftsproblemer mandag formiddag. Perioder med flere klager vurderes i 2009 og 2010, at have været sammenfaldende med fejlfunktioner ved virksomhedens lugtforbrændingsanlæg (ReTherm, RTO), som kan have givet anledning til øgede lugtgener. I 2011 var der to perioder med flere klager. De oplevede lugtgener formodes også denne gang at kunne relateres til driftsforstyrrelser på lugtforbrændingsanlægget og i det sidste tilfælde en fysisk fejl ved et brandspjæld (tilsynsrapport af 12. marts 2012).

Hovedkonklusionerne fra Dakas redegørelser fra 2009, 2010 og 2011 er gengivet nedenfor.

I redegørelsen fra 2009 skriver Daka bla.:

"... På baggrund heraf blev iværksat en undersøgelse af vores RTO enhed, hvorved det blev konstateret, at vores ventil virkede til at være sunket rundt i kanten. Vi forberedte en udskiftning af ventilen og da vi så i juni modtog ikke færre end 21 klager fremskyndte vi udskiftningen. Det viste sig her, at midterrøret var stoppet, så der heller ikke var det rigtige sug i RTO'en. Med disse oplysninger anså vi problemet som løst, og driften gik igen væsentligt bedre.

Desværre modtog vi igen i juli et øget antal klager lugtklager, og hvilket førte til en ny undersøgelse af RTO'en. Det viste sig, at vores nye ventil var sunket i den ene side og igen utæt. Dette kan ikke umiddelbart forklares og er ikke en nem opgave løse, da vores reserve stadig ikke er påbegyndt reovering. Vi arbejder stadig på at få ventilen klar til at skifte ud igen, og reoveringen er snart tilendebragt.

...

Til gengæld har vi haft rekordlavt FFA i fedtet hen over sommeren og vi har ikke på noget tidspunkt haft større oplag af råvarer hverken i hverdage eller weekender. Muligheden for ekstra drift i weekenden har desuden medført, at vi kan lave reoveringsarbejde på fabrikkerne om mandagen, da vi kan trække opstarten til eftermiddagen uden at opføre råvarer hen over ugen.

Ses på hvornår lugtklagerne er kommet i løbet af sommeren, kan det siges at der ikke er en overvejende del af vores klager der er indløbet mens vi har kørt drift i weekenderne, vi kan til gengæld se at de fleste er kommet i klumper på samme dage. Udover driftsproblemerne på RTO'en kan en del af forårets klager muligvis tilskrives den øgede opmærksomhed omkring fabrikken som følge af annonceringerne ifm. miljøgodkendelsen af weekenddrift.

Konklusion er, at muligheden for weekenddriften er en væsentlig grund til at vores sommer driftsmæssigt er forløbet godt, samtidig med, at vi har holdt omfanget af weekenddrift på det absolut minimum nødvendige. Forhåbentlig vil den gode og regelmæssige drift, sammen med at RTO'en i løbet af vinteren skal gennemgå en hovedreovering, i den kommende tid også medføre en reel forbedring af forholdet til vores naboer i form af et reduceret klageantal."

I redegørelsen fra sommeren 2010 skriver Daka:

"I indeværende år har vi forsøgt at køre sommerkørslen med så lidt drift ud over kl. 15 om lørdagen som muligt. Weekenddrift herudover er kun benyttet i enkelte tilfælde, hvor "sommerråvarerne" har sænket forarbejdningskapaciteten og der derfor har været behov for yderligere tid til forarbejdningen. Trods driften til lørdag kl. 15 har vi alligevel af og til haft en del råvarer mandag morgen. Dette skyldes bl.a., at en stor del af de råvarer, der kommer ind i fredagsdøgnet, kommer meget sent ind, da der ofte er tale om oprydning fra slagterierne til weekenden. Desuden kommer også en del sidst på lørdagen.

Godkendelse til weekenddrift har, når vi ryger i problemer som vi gjorde fra uge 26 og nogle uger frem, været helt uundværlig, da vi så har mulighed for at "feberredde", hvis processen begynder at drille. Vi oplevede nogle uger, hvor problemerne voksede med rekordhast og alle kræfter skulle sættes ind for at fange det igen og dette lykkedes kun fordi vi ikke var tvunget til at lukke ned.

Problemerne med lugtklagerne hen over forår og sommer vurderer vi primært har været følger af renoveringen af RTO'en, idet vi kort tid efter renoveringen oplevede, at vi ikke havde fået en gevinst ud af at gå tilbage til den gamle opsætning med Honeycombsten, i stedet for de sidst anvendte pladesten, nærmest tværtimod. Vi fandt ud af, at de to stempelringe, der skal slutte tæt om ventilen ikke var smurt ordentligt og derfor havde sat sig fast i den rille de normalt skal kunne bevæge sig i. Dette gjorde, at der var en større mængde uforbrændt luft, der løb forbi ventilen og direkte i skorstenen.

Vedr. driften af RTO'en har vi sidenhen arbejdet efter, at der måske var for lidt fri ilt tilstede, for lidt gennemstrømning samt for mange dråber/aerosoler til få den rigtige forbrænding, og vi har derfor hen over forår og det første af sommeren arbejdet med at ændre disse ting. I medfør heraf er luftmængden gennem RTO'en øget og der er afblændet en del af vaskeren for at forbedre udskillelsen af dråber/aerosoler. Indtil videre ser den ud til at virke noget bedre end tidligere på året."

I redegørelsen fra sommeren 2011 (indeholdt i ansøgningen af 24. februar 2012, bilag A) skriver Daka:

"Som tidligere drøftet er en entydig analyse af sammenhængen mellem de mange parametre vanskelig. I stedet vil vi blot fremhæve, at driften i sommeren 2011 er forløbet rigtig godt, ikke mindst pga. muligheden for weekenddrift. Generelt har vi i sommeren 2011 udnyttet godkendelsen ved i videre udstrækning end tidligere år, at have planlagt bemanning i weekenderne, således at siloerne kunne køres tomme for råvarer. Typisk har dette medført drift til lørdag aften eller søndag morgen. Renkøringen har skånet fabrikken fra opstart med dårlige råvarer, hvilket om sommeren potentielt kan give en vanskelig opstart og driftsproblemer langt hen i ugen.

De ekstra skift i weekenderne har således haft en positiv effekt på belastningen af lugtrensforanstaltninger. Der har desværre ikke været det ønskede dyk i antallet af lugtklager. Sammenholdes de henvendelser, som vi har fået omkring lugt med at resultatet af lugtegenkontrollen generelt har vist overholdelse af lugtvilkårene, så er det dog vores subjektive vurdering, at sommeren 2011 miljømæssigt har været "fornuftig"."

3.2.3 Tiltag til forbedring af råvarekvalitet

Daka har gennem flere år arbejdet på flere fronter på at forbedre råvarekvaliteten. I mail af 11. juni 2012 redegør Daka for tiltagene:

Indsats for bedre opbevaring af større dyr¹:

I 2011 er der hos landmændene opstillet ca. 60 kølebrønde til større dyr. Som forventet opnås en markant bedre holdbarhed af dyrene. Endnu er udbredelsen af disse kølebrønde dog således, at en generel effekt på driften af Daka Randers ikke kan påvises.

Køling af smågrise i primærlandbruget:

Det skønnes, at størstedelen de landmænd, der har søer og/eller 7 til 30 kg grise, har en smågrisekøler. Der er omkring 3.000 stk., hvortil kommer 600 fryserer. Der udleveres nu kun et begrænset antal nye smågrisekølere.

Mulighed for indsamling af dyr om lørdagen eller søndagen i meget varme perioder:

Der er foreløbigt ikke arbejdet videre med denne løsning, idet der for at minimere transporten i stedet arbejdes mod bedre opbevaring af råvarerne hos landmanden. Såfremt der skal ses nærmere herpå afhænger dette desuden af driftsmulighederne.

Forsøg med kemisk konservering af biprodukter på slagterierne i varme perioder:

På enkelte slagterier tilsættes konserveringsmidler til de bløde varer fra slagterierne for at mindske fordærvelse og lugtudvikling.

Nyt transportsystem

I løbet af 2012 implementeres et nyt transportsystem, der giver bedre muligheder for løbende at optimere indsamlingsruterne. Det hidtidige indtransportsystem foretager en ruteplanlægning baseret på tilmeldinger modtaget indtil midnat, hvor det nye system er dynamisk, således at indsamlingsbilerne løbende kan justere indsamlingsruterne. Herved forventes en hurtigere indsamling og et fald i det samlede antal kørte kilometre.

3.2.4 Tiltag til reduktion af lugten

Der er gennem mange år blevet arbejdet på at nedbringe lugtemissionen fra Daka, Randers. De lugtreduktionsmetoder virksomheden anvender i dag er i overensstemmelse med anvisningerne i BREF'en (Europæisk standard) for slagterier og forarbejdning af animalske biprodukter.

I brev af 10. februar 2009 redegør Daka for de seneste tiltag, som virksomheden har gennemført for at reducere lugten fra virksomheden:

Total renovering af det termiske luftrens anlæg:

Re-Thermen blev renoveret i 2007, hvor der også blev foretaget en tæthedstest, som tidligere er sendt til miljøcenteret. Der er i efteråret 2008 arbejdet med at optimere anlægget sammen med REECON, og vi har i starten af december desuden været inde i domenen for at renovere stagen til isoleringen, og lukke gennemtærringer ved nogle af de stag der blev monteret i forbindelse med renoveringen i 2007.

Re-Thermens tilstand vurderes løbende og næste eftersyn sker i foråret.

O₃-dosering på biofilter2500:

Ozontilsætning efter det store biofilter er etableret.

¹ Der er tale om større dyr fra primærlandbruget

Mulighed for pH-justering af biofiltret:

I enkelte tilfælde er der tidligere set et sammenfald mellem lave pH-værdier i biofiltret – en dårlig lugtrensning. Problemet er typisk opstået i perioder, hvor svovlbrinte tilledningen har været markant større end ammoniak-tilledningen. Ammoniaktilledningen kan delvist justeres ved at styre pH i luftvaskeren før biofilteret, og generelt kan det konkluderes at biofilteret har kørt meget stabilt gennem det seneste år.

Udluftningen fra sikkerhedsventilen på fedtsterilisatoren:

Styringen er ændret, så problemet ikke kan opstå, medmindre vi får et rigtigt uheld.²

Miljøcenter Århus har i forbindelse med behandlingen af af Dakas ansøgning bedt om en vurdering af muligheder for at forbedre lugtrensningen yderligere. Til dette skriver virksomheden i brev af 10. februar 2009 og mail af 11. juni 2012:

De målte lugtkoncentrationer i afkastet fra Re-Thermen (normalt i størrelsesordenen 10.000 – 20.000 LE/m³) vurderes umiddelbart at være under, hvad der er egnet til forbrænding og hvad der kan forsvare energiforbruget til en "ekstraforbrænding".

Det er uvist, om den oplevede reduktionsgrad for ozontilsætning efter biofilter2500 (omkring 50 %) umiddelbart kan antages at være gældende for en ozondosering efter Re-Thermen. På baggrund af den begrænsede luftmængde vil ozondoseringen dog formentlig kun have en meget begrænset effekt ved normal drift. Ozondoseringen efter biofilter2500 blev etableret for at øge sikkerheden for lugtreduktionen i biofilteret, især fordi hurtig forbedring af en dårlig rensesgrad i biofilteret kan være vanskelig. Vi vurderer, at en sådan sikring af Re-Thermens lugtreduktion bedre sker via forebyggende service og vedligehold, idet en nedsat funktion typisk skyldes øget lækage mellem ind- og udgang. En vis lækage kan ikke undgås pga. behovet for varmegenvinding.

Der er gennemført et forsøg med en skrubber med rent vand (3 l/min, luftflow på ca. 300 m³/time), hvor der ikke blev påvist lugtreduktion:

Dato	Tid	Lugtkoncentration LE/m ³ (20°C) C ₅₀	Lugtkarakter	Lugtkoncentration LE/m ³ (20°C) C ₅₀	Lugtkarakter
		Retherm afgang (lugtforbrændingsanlæg)		Forsøgsskrubber	
140808	11:14	24.000	Rådden	21.000	Rådden, foder
210808	11:09	6.000	Rådden, kemisk	24.000	Rådden
290808	09:15	12.000	Rådden, brændt	15.000	Rådden

Der er herefter ikke arbejdet videre med skrubberløsningen.

Der arbejdes løbende med at optimere anlæggets enkeltkomponenter ud fra de erfaringer, der indhentes ved opståede driftsproblemer samt obser-

² Daka oplyser mundtligt, at man har ændret styringen af fedtsterilisatorerne således, at der under normale driftsforhold ikke vil kunne opstå overtryk. Det er således kun i nødstilfælde, at der vil ske udluftning direkte til det fri.

vationerne under servicen af anlægget. Især har stempler, stempelringe, flanger, diverse pakninger osv. været genstand for mange modifikationer. På forskellig vis har man i 2011 og 2012 forsøgt at optimere dråbefanget foran forbrændingsanlægget, men dette har dog ikke haft positiv betydning for hverken effektivitet eller gasforbrug på anlægget.

3.2.5 Opfølgning på klager

Der er stillet vilkår om, hvordan der skal følges op på eventuelle klager over lugt. I disse situationer skal Daka straks igangsætte undersøgelser af eventuelle driftsforstyrrelser, uheld eller uhensigtsmæssig adfærd, der kan have forårsaget en øget lugtforurening fra virksomheden.

Daka indførte i 2007 en miljøvagt/klagetelefon, hvor borgere kan anmelde lugtgener i omgivelserne. Miljøvagt/klagetelefonen er indføjet som et vilkår i godkendelsen for fortsat at sikre, at der kan foregå en hurtig og effektiv opfølgning på klager. I nogle tilfælde kan klager medvirke til, at virksomheden bliver opmærksom på driftsforstyrrelser eller –uheld på virksomheden, som kan forårsage øget udledning af lugt.

3.2.6 Indberetning/rapportering

Virksomheden indsender hver måned en redegørelse for virksomhedens miljøbelastning af omgivelserne og resultater fra den løbende lugtprøvetagning, jf. miljøgodkendelse af 29. juni 2004.

For hele tiden at kunne analysere årsagerne til lugtgener fra virksomheden er der gennem en årrække ligeledes blevet ført journal over indkomne klager over lugtgener. Krav til klagejournalen er beskrevet ved vilkår i denne miljøgodkendelse.

Der er i denne godkendelse yderligere stillet krav om, at virksomheden skal føre elektronisk journal over indtransporten af råvarer.

3.3 Udtalelser/hørings svar

3.3.1 Udtalelse fra andre myndigheder

Randers Kommune har nedenstående kommentarer til ansøgningen:

Bilag IV arter: Der er fra virksomheden konstateret stor vandsalamander i en afstand på 700 meter. Desuden er der konstateret odder i et grøftesystem, der når ind til en afstand af 100 meter fra virksomheden. Randers Kommune vurderer, at weekenddriften ikke vil få væsentlig indflydelse på disse arter. Dette begrundes i, at weekenddriften dels kun kommer til at give påvirkninger i form af eventuel støj og lugt, og dels at weekenddriften allerede har været praktiseret på midlertidig basis.

Planforhold: Kommunens planafdeling vurderer, at ændringen er i overensstemmelse med lokalplan 141-S.

Spildevandsforhold: Virksomheden har eget rensningsanlæg, og kommunen vurderer ikke, at den permanente weekenddrift vil give anledning til væsentlige påvirkninger.

Trafikale forhold: Dakas placering på Kronjydevej 8 er i umiddelbar nærhed af Grenåvej, der fungerer som en af Randers bys hovedindfaldsveje. Det vurderes derfor, at ændringen ikke vil give anledning til væsentlige påvirkninger.

3.3.2 Udtalelse fra borgere mv.

Ansøgningen om godkendelse har været annonceret i Randers Onsdag onsdag den 14. marts 2011. Der er modtaget 1 henvendelse om at få tilsendt ansøgningsmaterialet.

3.3.2 Udtalelse fra virksomheden

Virksomheden har haft udkast til godkendelse til kommentering. Virksomheden har i mail af 11. juni 2012 suppleret med nye oplysninger til afsnittene 3.2.3 og 3.2.4.

4. FORHOLDET TIL LOVEN

4.1 Lovgrundlag

Oversigt over det anvendte lovgrundlag findes i bilag B.

4.1.1 Miljøgodkendelsen

Denne godkendelse gives i henhold til § 33, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven og omfatter kun de miljømæssige forhold, der reguleres af denne lov.

Godkendelsen gives som et tillæg til virksomhedens miljøgodkendelse af 29. juni 2004 og gives under forudsætning af, at såvel de vilkår, der er anført i denne godkendelse som vilkår i førnævnte godkendelse overholdes.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøbeskyttelseslovens § 78a.

4.1.2 Listepunkt

Virksomheden er omfattet af følgende listepunkt i bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed (BEK nr 1640 af 13/12/2006):

F103 Fiskemelsfabrikker og kødfoderfabrikker (destruktionsanstalter), herunder benmelsfabrikker, blodmelsfabrikker, blodplasmafabrikker og fjermelsfabrikker med en behandlingskapacitet på mere end 10 tons pr. dag.

4.1.5 VVM-bekendtgørelsen

Virksomheden er opført på bilag 2 i VVM-bekendtgørelsen. Miljøstyrelsen har foretaget en vurdering af det ansøgte projekt i forhold til VVM-reglerne. Miljøstyrelsen vurderer, at projektet ikke er "til skade for miljøet". Projektet kan derfor gennemføres uden VVM-screening, endsige VVM.

4.2 Øvrige afgørelser

Ud over denne godkendelse gælder følgende godkendelser fortsat:

11/10/2011	Tilladelse til modtagelse og forarbejdning af op til 12.000 ton råvarer om ugen i vinterhalvåret
01/02/2010	Ændring af egenkontrolvilkår for lugt
31/10/2006	Øget råvaremængde i vinterhalvåret
24/10/2006	Ændring af egenkontrol med luftforurening fra kedelcentral
23/12/2005	Fortsat anvendelse af animalsk fedt som brændsel
29/06/2004	Miljøgodkendelse af hele virksomheden

4.3 Tilsyn med virksomheden

Miljøstyrelsen er tilsynsmyndighed for virksomheden.

4.4 Offentliggørelse og klagevejledning

Denne miljøgodkendelse vil blive annonceret på www.mst.dk.

Miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af

- ansøgeren
- enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- kommunalbestyrelsen
- Sundhedsstyrelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer i det omfang, de har klageret over den konkrete afgørelse, jf. miljøbeskyttelseslovens §§ 99 og 100
- lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø eller rekreative interesser som formål, og som har ønsket underretning om afgørelsen

En eventuel klage skal være skriftlig og sendes til Miljøstyrelsen Aarhus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg eller aar@mst.dk. Klagen skal være modtaget senest den 18. juli 2012 inden kl. 16.00. Miljøstyrelsen videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Miljøstyrelsen. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet på-begynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Virksomheden vil få besked, hvis vi modtager en klage.

Betingelser, mens en klage behandles

Virksomheden vil kunne udnytte miljøgodkendelsen i den tid, Natur- og Miljøklagenævnet behandler en eventuel klage, medmindre nævnet bestemmer andet. Forudsætningen for det er, at virksomheden opfylder de vilkår, der er stillet i godkendelsen. Udnyttes miljøgodkendelsen indebærer dette dog ingen begrænsning for Natur- og Miljøklagenævnets adgang til at ændre eller ophæve godkendelsen.

Søgsmål

Et eventuelt søgsmål om miljøgodkendelsen skal anlægges ved domstolene inden 6 måneder fra offentliggørelsen.

4.5 Liste over modtagere af kopi af afgørelsen

Navn	E-mail adresse
Daka AmbA, Randers	John Jensen: joj@daka.dk René Vernersen: rev@daka.dk
Randers Kommune	randerskommune@randers.dk
Sundhedsstyrelsen, Region Midt	midt@sst.dk ;
Danmarks Naturfredningsforening	dn@dn.dk
Friluftsrådet, kreds Østjylland	oestjylland@friluftsradet.dk

5. BILAG

Bilag A: Ansøgning om miljøgodkendelse/miljøteknisk beskrivelse

Miljøstyrelsen Århus
Att. Christina Ellegaard
chell@mst.dk

Ansøgning om godkendelse af weekenddrift i sommerhalvåret, Daka Bio-industries Randers

Daka Bio-industries Randers har haft en række midlertidige miljøgodkendelser til weekenddrift i sommerhalvåret, hvor den seneste er meddelt for tidsrummet 16. maj 2010 til 29. juni 2012.

I forbindelse med den igangværende revision af de eksisterende miljøgodkendelser ansøges hermed om, at godkendelsen til weekenddrift gøres permanent, enten i en ny samlet miljøgodkendelse eller i en særskilt afgørelse, såfremt dette er nødvendigt for at der kan foreligge en godkendelse til weekenddrift i sommeren 2012.

Jf. vilkår M6 i miljøgodkendelsen af 16. maj 2009 skal Daka Randers inden 1. oktober hvert år fremsende:

- en redegørelse der belyser, hvorledes/ i hvilket omfang lugtforholdene omkring fabrikken er forbedret, som følge af weekenddrift
- analyser af sammenhænge mellem oplevede lugtgener i omgivelserne og indtransporten af råvarer, FFA, temperatur i afkast, afhentning af fedt og pulp, vejrforhold (vindretning, lufttryk) mm. Endeligt omfang af analyserne aftales med tilsynsmyndigheden.

Som tidligere drøftet er en entydig analyse af sammenhængen mellem de mange parametre vanskelig. I stedet vil vi blot fremhæve, at driften i sommeren 2011 er forløbet rigtig godt, ikke mindst pga. muligheden for weekenddrift. Generelt har vi i sommeren 2011 udnyttet godkendelsen ved i videre udstrækning end i tidligere år, at have planlagt bemanning i weekenderne, således at siloerne kunne køres tomme for råvarer. Typisk har dette medført drift til lørdag aften eller søndag morgen. Renkøringen har skånet fabrikken for opstart med dårlige råvarer, hvilket om sommeren potentielt kan give en vanskelig start og driftsproblemer langt hen i ugen.

De ekstra skift i weekenderne har således haft en positiv effekt på belastningen af lugtrensforanstaltninger. Der har desværre ikke været det ønskede dyk i antallet af lugtklager. Sammenholdes de henvendelser, som vi har fået omkring lugt med at resultatet af lugtegenkontrollen generelt har vist overholdelse af lugtvilkårene, så er det dog vores subjektive vurdering, at sommeren 2011 miljømæssigt har været "fornuftig".

I foråret 2011 er modtaget en enkelt lørdagsklage, hvilket ikke indikerer, at de ekstra driftsdage har været et væsentligt problem for omgivelser, men

Dato: 24. februar 2012
Ref. JOJ
Ansøgning om weekenddrift
2012

Side 1/2

Daka Bio-industries
Kronjydevej 8
8960 Randers SØ
Tel. 8795 9222
Fax 8795 9220
CVR nr. 4561 3410
www.dakabioindustries.dk

Kontakt:
John Jensen
joj@daka.dk
Tel. 7928 4200
Mobil 5156 4663

man skal naturligvis være varsom med at foretage en entydig kobling mellem dagen for modtagelsen af klagen og dagen for klagers oplevelse af gener.

Resultater fra lugtegenkontrollen, oplysninger om modtagne lugtklager, log over driftstid m.m. er fremsendt tidligere.

Jf. Miljøklagenævnets bemærkninger ifm. afgørelsen af 18. februar 2008 vurderer vi således, at der nu er indhentet yderligere positive erfaringer for at Daka Randers kan meddeles den nødvendige miljøgodkendelse til weekenddrift, således at der er mulighed for at forarbejde de modtagne råvarer inden weekenddriftsstop.

Side 2/2

Med venlig hilsen
Daka Bio-industries

John Jensen
Fabrikschef

Bilag B: Lovgrundlag - Referenceliste

Denne liste opsummerer love, bekendtgørelser og vejledninger, som er lagt til grund for denne afgørelse. Listen er ikke udtømmende i forhold til øvrige love og bekendtgørelser, som virksomheden i den daglige drift skal overholde.

Lbk. nr. 879/2010	Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse
Bkg. nr. 1640/2006	Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed

Bilag C: Liste over sagens akter

Ved sagens behandling er følgende sagsakter indgået, sag nr. MST-1270-00726:

Akt nr	Emne	Dato
1	Ansøgning om miljøgodkendelse	24. februar 2012
2	Høringssvar fra Randers Kommune	25. maj 2012
3	Supplerende oplysninger og kommentarer til udkast, Daka	11. juni 2012